

Beste Vrienden van Frankendael,

Regen, kou, zon, een enkele storm – wat een voorjaar. Hoogste tijd voor de zomer en een nieuwsbrief vol nieuws vanuit het park!

In april namen we afscheid van onze voorzitter Marion van der Blik en verwelkomden we haar opvolger: Gerrit Jolink. In deze brief vertellen de komende en gaande voorzitter over deze wisseling van de wacht. Ander nieuws is dat de villa in het park vrij is gekomen en dat we de gemeente op hebben gezocht om over de invulling van dit gebied te spreken. Ook leest u hier van onze activiteiten in het park: rondleidingen, werken in het groen en schoonmaak en laten we u weten wat er de komende tijd aankomt.

Zin om ook een bijdrage te leveren aan het park, groot of klein? Of heeft u zelf een idee wat u met ons zou willen uitvoeren? Stuur een mail en we nemen contact met u op!

We wensen iedereen een fantastische zomer toe, en tot ziens in het park.

Met vriendelijke groet,

Marianne Bogers, Gerrit Jolink, Viktor Luttikholt en Jacqueline Rijken.

Bestuur Vrienden van Frankendael

ONTWIKKELINGEN IN EN OM HET PARK

Het park ná de villa

Ruim 20 jaar geleden is Park Frankendael ingericht. Onder aanvoering van de Vrienden van Frankendael werd korte metten gemaakt met de plannen voor bebouwing van de voormalige stadskwekerij. Het terrein werd omgetoverd tot het park zoals we het nu kennen: een oase van natuur en groen, ruimte om te ontspannen of je in te spannen, met voor elk wat wils.

Eén stuk van het park kon twintig jaar geleden niet aan het park worden toegevoegd: de zogenoemde villalocatie. De afspraak was dat de (voormalige) eigenaar van Intra-tuin daar mocht blijven wonen. De villa is sinds eind 2023 niet bewoond. Eindelijk kan de inrichting van het park voltooid worden en gaan we de "villalocatie" toevoegen aan het park.

Logischerwijs nemen de Vrienden hierbij opnieuw het voortouw.

De villa zelf is slooprijp en inmiddels zelfs gekraakt. Hoogste tijd voor bezinning over de bestemming van de plek waar de villa staat en het gebied eromheen: wat opvalt is dat wat oudere kinderen geen geschikte speelplek hebben in het park. De natuurspeeltoestellen die er stonden in het beboste deel achter de villa zijn opgebruikt en weggehaald.

Ons voorstel is de plek waar de villa staat en de omgeving eromheen in te richten als natuurspeelbos, voor kinderen van zes tot veertien, naast de gebruikelijke wandelaars. Dat hier vlakbij de scouting is, met ook buitenschoolse opvang, sluit mooi bij die gedachte aan. Daarom hebben wij landschapsarchitect Santhagens, die twintig jaar geleden het ontwerp van het park maakte, gevraagd een eerste schets voor dit stukje park te maken. Die schets hebben we op onze ledenvergadering met u besproken en daarna ook met het stadsdeel. Met de inzet, als het stadsdeel het ontwerp op laat stellen, dat te doen met ons en met andere de gebruikers van het park. Het stadsdeel heeft laten weten dat zij na de zomer met een plan van aanpak komt.

Wilt u ook meedenken met de plannen voor dit deel van het park? Laat het ons weten, stuur een bericht aan vriendenvanfrankendael@gmail.com.

Hierboven een eerste schetsvoorstel, onder de gekraakte villa

ONTWIKKELINGEN IN EN OM HET PARK

Actie 'opschonen stijltuin'

Beter beheer stijltuin

In 2000 stelde landschapsarchitect Lucia Albers samen met buurtbewoners en de Vrienden een nieuw ontwerp op voor de historische stijltuin achter Huize Frankendael. Dat ontwerp is rond 2017 gewijzigd door een groenbeheerder in opdracht van de gemeente.

Nu zien we al een aantal jaren dat de stijltuin er in kwaliteit op achteruit gaat. Dat hebben we ook al bij meerdere groenrondes aan de gemeente gemeld, maar aangezien de stijltuin op 'kwaliteit B'-niveau wordt beheerd, is de inzet beperkt. Wij vinden dit niet passend bij een stijltuin. Samen met Huize Frankendael organiseerden we juni 2023 een actie 'opschonen stijltuin' met vrijwilligers en zijn vervolgens weer in gesprek gegaan met ambtenaren over hoe het beheer beter zou kunnen. Ook de witte banken die er staan en inmiddels zieltogend zijn, kwamen weer aan de orde. Deze banken zijn speciaal ontworpen voor deze stijltuin. Ons voorstel is het groenonderhoud van de stijltuin door vrijwilligers te laten uitvoeren, een aantal uren per week begeleid door iemand die dat professioneel kan. We hebben dit voorstel in december met stadsdeelbestuurder Vroege besproken.

Inmiddels, een jaar na onze opschoonactie, ligt er een voorstel vanuit de gemeente voor medebeheer. Maar budget hebben we nog niets over gehoord. We blijven hier uiteraard met Huize Frankendael en de gemeente over in gesprek, tot er een oplossing komt.

Oproep nieuwe bestuursleden

Doe mee met ons bestuur, als u:

- Hart heeft voor groen in de stad, specifiek park Frankendael en staat voor onze doelstellingen
- Affiniteit met en plezier heeft als belangenbehartiger
- Interesse in en bereidheid heeft tijd te steken in het volgen van wat er in het park gebeurt en om zelf ook de handen uit de mouwen te steken.

Specifiek zoeken we een bestuurslid

- Met ervaring en plezier in verder uitbouwen van de website en Facebook, Instagram e.a.
- Die het bestuur ondersteunt in alle communicatie en de kwaliteit ervan bewaakt.

Interesse? Stuur een mail: vriendenvanfrankendael@gmail.com

ACTIVITEITEN

Links is de geadopteerde kast van Trienet door bestuurslid Viktor Luttkholt opgehangen en rechts een dappere jonge vriend van Frankedael die de geadopteerde nestkast voor een boomkruiper ophangt.

Geadopteerde vogelkasten

In september 2023 stonden we op de Pure Markt en vroegen (nieuwe) leden een nestkastje voor vogels te adopteren. Dat hebben 43 mensen gedaan en toen moesten de nest-

kastjes nog worden opgehangen! Dat hebben we in februari en een tweede ronde in maart gedaan met 10 adoptanten en hulp van Adrie van Streefland van de Vogelwerkgroep Amsterdam. Bij uw volgende wande-

ling in het park: kijk goed waar nestjes hangen en of die nu bewoond zijn. Sommige kastjes zijn door kinderen met kleuren opgevrolijkt. Volgend voorjaar kunt u meehelpen met de vogelkastschoonmaakactie

Foto: Viktor Luttkholt

Landelijke opschoondag

23 maart was de halfjaarlijkse schoonmaakdag in het park. Met een enthousiaste ploeg van 14 buurtgenoten haalden we zwerfvuil in en om het park op. Bij Merkelbach sloten we af met koffie.

Groenwerkgroep

Vanaf maart is de groenwerkgroep weer op woensdagmorgen aan het werk, onder begeleiding van parkbeheerder Chris Barendse. Er is ruimte voor nieuwe deelnemers: kom een keer langs! Graag tevoren aanmelden bij interesse: vriendenvanfrankendael@gmail.com

VERVOLG ACTIVITEITEN

Witstippelschildmos

Mos en korstmos wandeling

30 maart leidde KNNV-er Chris Barendse een aantal belangstellenden rond langs de korstmos en mos in het park.

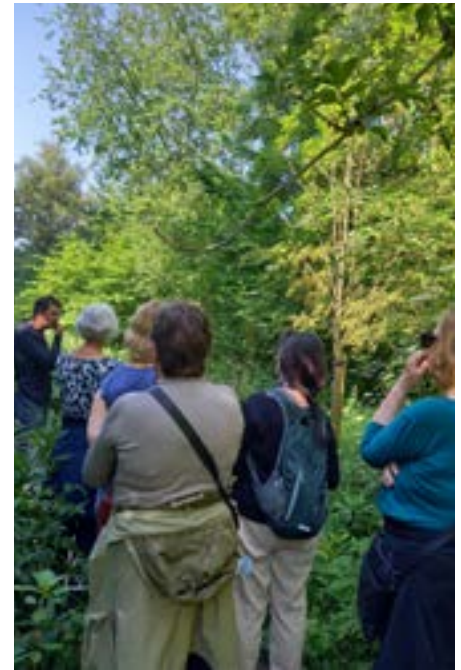
Redbadpark

In april gaf bestuurslid Jacqueline Rijken een rondleiding in het park aan vijf studenten van NHL Stenden uit Leeuwarden. De studenten volgen de "module Placemaking" en werken aan een project voor het Redbadpark, gepland voor de nieuwbouwwijk Middelsee in Leeuwarden. Zij besteden aandacht aan sociale

en educatieve aspecten voor de bewoners, basisschool en museum in de wijk en bezoeken daarom ook andere parken. Ze waren nieuwsgierig naar Frankendael en wilden weten wat de (sociale) bijdrage van het park is aan de buurt.

Wilgenboten

In april hielpen we Jan de Wilgeman met snoeien van de wilgenboten.

Prachtmaand mei wandeling

18 mei liepen zes deelnemers met parkbeheerder Chris Barendse mee voor "de pracht van de maand mei". De heemtuin stond vol bloemen en wilde planten waar Chris ons op wees.

In gesprek over inheems en uitheemse planten en bomen, kwam de documentaire "Eeuwige bossen" ter sprake. Weinig mensen weten dat we in Nederland bossen hebben die in 1850 ook al bos waren. In deze bossen en houtwallen zijn nog wilde bomen en struiken te vinden. In de documentaire is te zien waarom het zo belangrijk is om zuinig te zijn op deze inheemse bossen en houtwallen. De documentaire is te zien op: https://www.rtvutrecht.nl/tv/programma/docu/RTVU_728571 of <https://www.l1.nl/algemeen/2643095/limburg-doc-eeuwige-bossen>

We zagen uitgebloeide daslook, waar je daslook-kappertjes van kunt maken: Doe de kleine bolletjes die over zijn in een glazen pot, doe er wat venkelzaad bij en overgiet dit met azijn. Twee weken laten staan en dan heb je kappertjes. Zie ook: <https://www.datmaakje-lekkerzelf.nl/tuin/maak-zelf-kappertjes-van-daslook/>

Let op: daslook is nog steeds een beschermde plant en wildplukken mag alléén met mate, voor eigen gebruik.

In memoriam: Alfred Blok

In april overleed een bevoegen vogelteller van Frankendael: de 86-jarige Alfred Blok. Vroeger woonde hij in Amsterdam en telde hij vogels. Over zijn betekenis voor het park en vooral de reigerkolonie kijk op: <https://www.vogelsamsterdam.nl/wp-content/uploads/2019/02/GIER2009047001-Frankendael.pdf>. Er is zelfs een ornithologische levensbeschrijving van hem: <https://www.surfbirds.com/maillist/index.php/www.freeportwildbirdsupply.com/?id=68>. Met een groep enthousiastelingen klom hij in de jaren zeventig in de bomen om reiger nesten te inspecteren en de pullen te ringen. Hij nam reigers ook mee naar huis: als ze dood waren om de oorzaak te achterhalen, waarvoor de lijken naar Utrecht werden gestuurd voor nader onderzoek. Uit het nest gevallen pullen bood hij op zijn balkon onderdak en vis zodat ze

Alfred Blok (fotograaf onbekend)

zouden overleven. De reigerstand was toen laag en op die manier werd die weer wat opgekrikt. Maar wel een stinkende bedoening! Aldus Edo Jongejan. Alfred's toenmalige buurjongen in Amsterdam Zuid en deelnemer van de Groenwerkgroep. Edo: "Uiteraard wist ik toen nog niet dat ik vlakbij Frankendael zou komen te wonen en er wekelijks zou klussen met krassende reigers in de bomen als amuzikale begeleiding." Het aantal reigers in Frankendael is sterk afgenomen de laatste paar jaar. Er is in elk geval nog één bewoond nest, in de grove den in de heemtuin".

WISSELING VAN DE WACHT

Foto: Viktor Luttkholt

Bij de Algemene Ledenvergadering op 2 april j.l. trad voorzitter Marion van der Blik terug uit het bestuur en volgde Gerrit Jolink haar op als nieuwe voorzitter. Hieronder komen beiden aan het woord.

Marion: "Na dertien jaar bestuurswerk, bijna de helft als voorzitter, lijkt het mij tijd voor een nieuw gezicht als voorzitter. Voor mij geldt ook dat ik nu jaarlijks langere tijd in Noordoost Portugal doorbreng, voor natuurbeheer samen met mijn partner. Een beetje vreemd als je dan voor een park hier met ambtenaren belt, vanaf de berg dáár. Maar wat een gevarieerd bestuurswerk! Met als bonus een soort familie van groenliefhebbers in de buurt én daarbuiten. Mijn liefde voor groen, ook in de stad, is alleen maar verdiept en ik zie mezelf voorlopig nog meehelpen in de heemtuin en

contreien. Met de komst van Gerrit in het bestuur heb ik alle vertrouwen dat de Vrienden van Frankendael de volgende stap kan maken. Dus: dank allemaal voor de fijne samenwerking en blij positief!"

Gerrit: "Ik ben sinds de oprichting bij de Vereniging betrokken. Dat wat in al die jaren tot stand is gebracht is fantastisch. Het park wordt door veel mensen bezocht en is zeer veelzijdig. Tijdens de drukbezochte ledenvergadering bleek hoe vitaal onze vereniging is. Ik zie als prioriteiten voor de komende periode de invulling van de villa locatie, het maken van afspraken met het stadsdeel over het beheer van de stijltuin en het onderwerp beheer en handhaving. Wellicht dat het voor het boeken van resultaten helpt dat ik bij de gemeente heb gewerkt."

AGENDA 2024

Zondag 16 juni a.s. komt het Holland Festival weer met de opera naar het park. Opera Fidelio van Ludwig van Beethoven zal vertoont worden.

[https://www.hollandfestival.nl/nl/agenda?roomName\[\]=Park%20Frankendael](https://www.hollandfestival.nl/nl/agenda?roomName[]=Park%20Frankendael)

De Vrienden helpen **16 september** mee met de World CleanUp Day.

De **Pure Markt elke laatste zondag van de maand** van 11-18 uur in park Frankendael: 30 juni, 28 juli, 25 augustus, 29 september, 27 oktober, 24 november, 22 december.

De Vrienden organiseren op **26 oktober** een Nachtwandeling door het park, als deel van de landelijke actiedag tegen lichthinder. Zie: <https://www.nachtvandenacht.nl/>

Elke woensdagmorgen werken de groenvrijwilligers mee met parkbeheerder Chris Barendse. U kunt zich aanmelden via vriendenvanfrankendael@gmail.com

Bijgevoegd voor leden: concept verslag ALV 2 april 2024.

COLOFON

Bestuur:
Gerrit Jolink, *voorzitter*
Marianne Bogers, *penningmeester*
Jacqueline Rijken, *secretaris*
Viktor Luttkholt, *algemeen bestuurslid*

E: vriendenvanfrankendael@gmail.com

T: 0624723235

W: www.vriendenvanfrankendael.nl

 Vriend van Frankendael @vriendenvanfrankendael

 @verenigingvriendenvanfrankendael

Rekeningnummer: NL 96 INGB 0006 0935 78
t.n.v. Vereniging Vrienden van Frankendael

Vereniging Vrienden van Frankendael
Opgericht in 1990

